

HEJÉRMÉGYEI NAPLÓ

Előfizetés helyben, vidéken:
1 óra 2:50 K | 1 óra 2:50 K
1 évre 30 K | 1 évre 30 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-ter. Telefon 206.

Felelős szerkesztő: Hajós József.

A feloszlás előzményei Tanács története.

Érdektelen és elfogulatlan, talpig becsületese ember kezéből vesszük az alábbi sorokat, olyanéből, aki elsősorban saját félre és szeméire hivatkozhatik mint tanukra.

Igaz történetet írok. Minden szavam igazságért a lelkiismeretem szavatol.

Új csillag tündérel az égen, a szabadság csillaga. Pényve be ragyogta az egész országot. A boldog emberek örömmel borultak egymás nyakába, az iró-felhoz sokot kezek igaz barátsággal csaptak bele a kérges tenyerébe.

Igy született meg 1918. október 31-én a székesfehérvári Nemzeti Tanács. Tagjuk a társadalom különböző rétegeiből valók. És folyt a munka szüntelenül. Ingyen munkát azonban a közügy sem kívánhat — szervezett munkástól. Ezt be kell látnia a társadalomnak. Be is látta: 34.000 koronát jelentett ez a balátsza. Steiner pártjánok vette át.

A munka azonban egyre szaporodott. Sebaj, van elég szervezett munkás: illó díjért majd elvölczik. El is végezték csakégy 30 koronáért napjában. (Szógyen, gyűlészet azonban, hogy a N. T. nem szervezett tagjai ingyen dolgoznak ugyan, de az emberek részben maiban munkában)

vezett munkások szívesen kimentek jöpnézni a vidékre is — a rendet helyre állítani, no meg egy kicsit szervezni. Persze, a N. T. kiküldöttjeit mindenütt szívesen fogadták.

Igy teltek a boldog szabadság hetei bekés munkában. De jöttek azután a kiválóságok, hogy részt kérjenek a munkából. Egyesek szívesen látták őket, mások nem. Főként a szervezettek. Ez volt az első ütközés pont.

Azután szervezkedő gyűlései hirdetőt a Nemzeti Polgári Párt. Az öntudatos, szervezett vezetők hangos szóval támadták rá úgy a gyűlésen, mint a N. T. ban. Egyetlen hang szólat meg csak ezzel szemközt: Bilkei Ferenc tanácsagó. Arulónak mondták, s az öntudatos szervezettek kemény fellépése következtében hi kellett lépnie.

Azután mégis csak kibővítették a N. T.-ot. Sőt munkát is kapott minden épkezláb ember, ha fizetés nem kért érte. És folyt a munka csöndben és békességben.

Egyszer azonban a független-

ségi és 48-as Károlyi pártis elkövette azt a merészséget, hogy szervezkedő gyűlést hirdett. Sőt ezen programot is adott. Egyenesen hibá. Hogy mer valaki vallás-erkölcsöt hirdetni mikor a vallás — magánügy!

Ezt persze nem hagyhatták szó nélkül a szervezett vezetők. Azt sem tűrheték, hogy ugyan azon napon a 48-as párt négyülést tartson. Ezt egyszerden ki-sajnáították, amazi pedig megszavazni iparkodtak, majd kivonultak az utca, hogy ott kikölték a kormányelnök pártfeleit sőt: clerikális reakció-szarak.

Másnap a N. T.-ban megtörtént a két párt kemény összeküzdés, amikor is Velinszky pártjának kijelentette, hogy a székesfehérvári 48-as és függetlenségi párt nem Károlyi párt, azért vele nem is hajlandó tovább együtt működni.

Am a pártfelei akkor még nem állították a dolgot élére, sőt hallgatagon tovasioltak elfőlt is, hogy Velinszky szervezést követelt.

A fenti esetpálsó után jó néhány nap tel el létszóegesen egyetértő munkásságban, míg csak egy aránylag kisebb jelentőségű dolog tá nem hozta a szervezett vezetők indítványára azt a határozatot hozta a N. T., hogy szükségesséek találja egy közéleti bizottság állás szervezését. Igaz, hogy nem egészen komoly formában — ugyanezektől Steiner Jákó szóc. dem. elnök Károlyi Béla ajánlotta, de tény az is, hogy ez ellen ifj. Lás Ferenc Svást emelt, úgyhogy csak az elvi részében egyeztek meg a tanácsagók, a személyiben nem.

A kivézés azonban soká késült, úgy hogy K. B. már megszokta. Szóvta támadt emitt, amelynek folyamán felszínre került, hogy a h. polgármester tgsáda a hivatások megkeresés megtörténtét.

A vita során valaki azt indítványozta, hogy be kell hivatalni dr. Kereszt. A függetlenségi párti dr. Krausz Zs. azonban tiltakozott ez ellen, mert őket függetlenségiakat — ugymond — pártáhatározat kötötte, amely szerint dr. Kereszt — politikai és egyéb tényei miatt, miket a Székesfehérvári Hírlap azóta megafolatlanul és sajtóper nélkül meg is írt, — nem

tárgyalhatnak. Ekkor napirendre tértek a dolog felett. Néhány nappal később azonban dr. Krausz Zs. szóvta tette, hogy a N. T.-ban elhangzott kijelentését egyik tanácsagó a közéleti bizottságban felhozta, s ekként a diszkreációt megsértette.

Héves vita fejlődött emitt; ennek végén Velinszky László pártjának szervezést követelt, vajjon a N. T. hajlandó e dr. Keresztel tárgyalni, avagy sem? A függetlenségiakat kijelentették, hogy a szervezésben részt nem vesznek, s ha az indítványt a tanács mégis elfogadná, alávetik magukat a határozatnak; de elvi álláspontjuk fenntartásával.

Ekkor történt, hogy a szociál. demokraták rövid tanácskozás után kijelentették, hogy akkor ők kilépnek a N. T.-tól. Távozás előtt ugyan még — egymással szemközt állva — egy darabig folyt a vita, s azt követelték a kiállni készűők, hogy dr. Krausz Zs. mondja meg azonnal a pártáhatározat indító okait; majd olyasféle megegyezés is történt, hogy másnap teljesül a kivézés; ténny azonban, hogy röviddel később a N. T. nagyobbik fele a szociáldemokraták távozásával marra maradt. Másnap a szóc. demokraták nem jöttek meg.

Harmadnap a kormánybiztos kivánságára újból összejött a N. T. Ekkor azonban a szociáldemokraták már a maguk 6 emberével állt a rendelkezésükre.

szervezeti földmunkássá, tehát összesen 18 taggal vonult a tereembe.

Dr. Köves Emil kormánybiztos, meghallgatván mindkét pártot, a lehető leg tárgyilagossabb és leglelkjämertesebb formában a N. T. újjalakítására hívta fel a pártokat. Kijellette, hogy a N. T. helyi bizottságában — éppen úgy mint a budapestiben, amelynek a helyi bizottság egyik szerve. — helyet kell találnia minden, a forradalom alapján álló pártnak, és társadalmi érdekességnek.

Am a szociáldemokraták kijelentették nemcsak azt, hogy a behozott 18 tagnak felülül helyet követelnek, hanem azt is, hogy rajtuk kívül csak a Károlyi pártnak hajlandók 6 helyet biztosítani. Ebből esetleg egyet, ha úgy tetszik, a ker. szocialistáknak átengedhetnek. A megegyezés természetesen nem sikerült. A héves vita vége az lett, hogy Mihály elvtárs ott a föld sztal mellett a Károlyi pártiakat reakció, királypártiaknak bélyegozte. Es ekkor ki is vonult a 18 tagú társasággal,

hogy ők lesznek a N. T. Velük együtt azonban eltűnt a hiv. pecsét is. A csónak maradt N. T. a pecsét ellopátását megállapítván, önmagát elnapolta s ezt küldöttjei útján a kormánybiztosnak bejelentette, aki megígérte, hogy sürgős felterjesztést tesz az illetékes helyre.

Es megjött az O. Nemzeti Tanács döntése. Ennek a döntésnek az alapján hozta meg azután a kormánybiztos felosztaló határozatát.

Ez az igazság. Aki mást mond, ferdit és hazudik! Mindezt pedig azért kellett így részletessel megírunk, hogy mindenki tisztán lássa.

Még csak annyit fűzünk hozzá, hogy maga a felosztaló határozat nem azt célozta, hogy ne legyen N. T., hanem — ez benne is van, — hogy minél előbb újja alakuljon. Újjalakuljon a forradalmi pártok és az összes társadalmi értékségek képviselőiből.

Ezért az igazságért kellett az ablakokat beverni; ezért az igazságért követelték a hatalmi „örülékben” szenvedők a kormánybiztos lemondását.

Styx.

Bíróság elé az izgatókkal!

A kormánybiztos által felkutatottunk igen kellemtelen következményei lesznek a vezér-elvtárs urakra, Az államügyszégy ugyanis törvény szerű kötelességének és hivatásának tudatában haladéktalanul megindítja az eljárás a felbujtók vezérék ellen.

Az 1914. évi 40. t. c. 2. §-a ugyanis ezeket mondja: „A csepportosulás, a melynek célja az, hogy a hatóságot, annak tagjait akár erőszakkal, akár veszélysé fenyegetéssel hivatásának jog szerű gyakorlásában akadályozza, vagy intézkedésre kényserülése — büntett, ami öt évig terjedhető börtönnel és három ezer korona penzbüntéssel büntetendő.

Ugyanazon t. c. 3. §-a szeint pedig: a felbujtók és a vezétek büntetése öt évig terjedhető fegyház és ötezer kor. penzbüntetés.

A törvény világos rendelkezése és a vörös elvtársak

felháborító és letagadhatatlan ténye tehát feltétlenül megállapítja a bűntett minden körülményeit, így előre látható, hogy a vezér urak rövidesen a törvényszék elé kerülnek és elveszik méltó büntetésüket.

JAKAB vezér a kirakatban.

A nemzetközi vörösök „Nemzeti Tanács” címen parlamentisdi játszóztak esténként a városház tanácstermében, míg végre a vörös társasjátékot felszálta a pesti Nemzeti Tanács. A vörösök az ítéletet kihirdető kormánybiztosra szörnyen megharagudtak. Tüntető felvonulást rendeztek ellene, egészen úgy, mint ahogy a postiek Bartha hadügyminisztert lemondatták. A fehérvári felvonulásban csak az ágyuk és a géptegyek hiányoztak.

Szilveszteri ablakbörtések után felvonultak a kormánybiztoshoz. Jakab elvtárs a kapitalista proletár, vezette a „küldöttséget”, és szavalta jól betanult szerepét. A színpadi nagyobb hatás miatt: egy megátrogadosodott elvtárs odalép a kormánybiztoshoz, vállára teszi a kezét és néprubáni fölénytel fordul: „A nép nevében letartóztatom!!” Jakab elvtárs rögtön állítja a helyzet nagyszerűségét és kapitalista proletárhoz illően, rögtön kézzel kibaszni a konjunkturát. Válságos ripacs színeszhez illő pózzal elrántja a letartóztatási rohamban dühöngőt és ugyancsak ripacs pátoszossal rákiált: „elvtárs, a kormánybiztos urhoz csak az én testemen át juthat!” És az elvtárs elkép-

ráztatva a jelenet lenyűgöző varázseréjétől, visszalép. Jakab vezér pedig megnöti önmaga előtt egy fél méterrel: „Ugy-e szép kis komédia? A vezér urak felheccelik a népet, aztán csak Jakab vezér teszi át enkedik az áldozathoz.

Miként a nóta szerint: „a vírágnak megtiltani nem lehet”... ugy lehetetlen azt kívánni, hogy egy népvészér ne szónokoljon elvtársainak, ha a megyeház ablakából néz le a tömegre. Már pedig Jakab vezér felmászott a megyeház nagytermének középső ablakába, mert tudta, hogy kínfá a mélyben az elvtársak hullámanak.

Tehát Jakab vezér szólott a néphez; azaz nem szólott, hanem rekedten kiabálta, hogy

„olyan kis pontot, minő a kor mánybiztos, a nép könnyen el-söpör!” És ebben a hangnemben folytatja beszédét. Cicero rekedt, parodikus alakja. Demostheneses vörös demagóg, aki bár kapitalista, mégis proletár-vezért játszik. A megyeház ablakában eljátszotta minden komolyan ifjú ember megbecsülését, letette a prüfungot. Jakab vezér úgy állt ott az ablakban, mint az a vásári mutatványos bodó előtt hadonászó hős; akinek hurkától a puszkája, pléntepsi a páncélya és csörgősjipka a sisakja. — Ugyan meddig fogja még tánni a józan szocialista munkásság, hogy egy kapitalista Jakab legyen a vezére?

A vörösök veresége a bajor választáson.

Bajorországban Eisner Kurt (Kosmanovski Salamon galiciai zsidó) miniszterelnök, aki a leg-radikálisabb szocializmus diadalra jutásáért ragadta magát a katolikus Bajorország kormányhatalmát, példanélküli vereséget szenvedett. Eisner Kurt politikája, amellyel Bajorországot felfogása szerint akarja berendezni, az első európnál csufosabban megbukott.

A szociáldemokrata párt, az eddigi választási eredmény szerint, kevesebb népszavazatot kapott mint a Centrum, a „Bajor Néppárt” amely háromnegyedmilliót meghaladó szavazattal áll a többi pártok élén. A független szocialistákra, Eisner miniszterelnök tulajdonképpeni pártjára, alig 70.000 szavazattal csak 3 mandátum jutott,

ugy hogy a radikális pártokra leadott szavazatok többségét biztosították a bajor országgyűlésen.

Ez az eredmény világosan tükrözte vissza a bajorországi helyzetet. A katolikus bajor nép minden kétértelműség nélkül bizonyítékát adta annak, hogy az Eisner-féle „demokráciát” nem kívánja.

Majdnem érthetetlen, hogy a túlnyomóan katolikus Bajorországnak egy szélsőséges zsidó vörös szocialista miniszterelnöke lehetett. A vörös terror juttatta Eisnert a miniszterelnöki székre, honnát most csufosan távoznia kell.

Eisner Kurt ólmos zsidó szocialista író, aki a rankfurter Zeitung munkatársa volt, de

politikai vétségek miatt onnét távozni kellett. Később Liebknecht öhájava átvette a „Vorwärts” szerkesztését. A háború elején a Müncheni Post-ot szerkesztette. A forradalom előtt szabadult ki a vizsgálati fogaszobából, mely megtörte az 51 éves férfiu.

A „magyar” lapok eddig elragadtatással (Déli Hírlap) írtak a fajrokon Eisner-Kurt „nagy győzelmét” biztosa. A Klerikális lapok is azt várták, ha a választások a forradalom utáni első 1-2 héten belül lettek volna, akkor Bajorországban is az abszolút vörös szocialista többség lett volna a győztes. De a józan bajor nép megindorodott a vörös terror láttára. A „Bajor Néppárt” eredményes agitációihoz éppen a vörös szocialisták, meg a pünksés és katonatanácsok adták a legélesebb fegyvert. Így aztán, bekövetkezett Kurt Eisner pártjának csufos bukása.

Egyébként: nemcsak a keresztények, hanem elfogulatlan német zsidók is képtelenek állapotnak mondották azt, hogy a keresztény Bajorországnak zsidó vörös szocialista miniszterelnöke legyen. Így pl. „Das Neue Reich” mult havi számában a zsidó Rabinovitz Rachel ásszony nagyon érdekes közleményét olvastuk. Többek közt azt írja, hogy a bajor nép egész séges érzésére vall, ha nem enged magát egy idegen zsidó által kormányoztatni. Mi zsidók magunk is tiltakozunk az ellen, ha kényszerítenek benünket arra, hogy államunk élére nem zsidót állítsunk. Eisner ut miniszterelnök! — ez olyan mintha a kecskét keresztésze tessék. Aki a bajor népet kormányozni akarja, annak is-

A jövő papsága.

Ira: Hajós József.

Zuravarov khaosz ma a világ romokból hever a régi rendnek mondott táborában, arámban és a romokból a vörös terror rannusi hatalma élvezi pünkösdi királyságát.

Lehetetlen, hogy ez a rémuralomba fulladó vörös rendszer rendet lenne képes teremteni. A vörös tábor mérsékelt, meggyőződéses, tudományos belátással irányított szocialistái nem lesznek elég erősek ahhoz, hogy a mindinkább növekvő bolsevik áramlatot lefektörtatni tudják. Gátszakadaskor őket is elsősor majd az ár. Mindennek előrelátásához nem kell próféta látomás, hanem csak a forradalmak történetének és az oroszországi bolsevik mozgalmak lefolyásának ismerete. Mivel az emberi lélek lényegileg mindenütt és minden időben egyenlő, a tömeg életének megnyilvánulása, adott helyzetekben lényegileg azonosak: nem szabad csodákat várnunk, hanem lehetőségig védekezni kell a fenyegető vörös rém ellen, mely rombol a romokon is, hogy kö kövön ne maradjon.

Ha így látjuk is a romban heverő világot, ne mondják az ellenfeleink, hogy mi visszacsopánkodjuk a régi rendet. Nem! nem kell a régi rendet! Hiszen az a régi rend-nek nevezett

h.elmi örvöngés, a háború a feudalizmus és a militarizmus tulkapasai okozták, hogy e nyire sülyedünk, hogy a kultura romokban hever és Minerva madara is a denevérek és palka yok odúiban kénytelen meggyúzni.

Mi nem akarunk hisz elszakadni a civilizációtól, nem is keserülni, mint Marius Karthago romjain, hanem bizó, teirrehész lélekkel akarunk és új világban elhelyezkedni úgy, hogy a romokból új kulturpalotát építő napzamosokká szegődnék.

Az elctünk feltáruló jövő mélyeséges távlatában máris meglátjuk a valóban létező eszmények lényponjait, melyek felé haladunk kell. Amullba csak azért tekintünk vissza, hogy lezajlott eseményeiből okuljunk, de azt vissza nem kívánjuk. Blátjuk, hogy az imperializmus hódító politikája, a feudalizmus gyámsága és hatalmi hóbortja alatt a keresztény kultura megcsomórtott és most levegőt, eget óhajt. Az Egyház sok papija: az uralkodók hajlongó lakói lettek. Szent Péter datóc köpenyét hermelinpalásttal cserélte fel az Egyházat pártoló „legfőbb kegyur”, a hódító-császár, — de ugyanakkor kegyuri jogok címén szolgáljává tette azokat, akik csak az „Isten szolgálói” lehetnek. Ne utközzünk meg azon, hogy a pápa, aki „a hódító-császár” — de ugyanakkor kegyuri jogok címén szolgáljává tette azokat, akik csak az „Isten szolgálói” lehetnek. Ne utközzünk meg azon, hogy a pápa, aki „a hódító-császár” — de ugyanakkor kegyuri jogok címén szolgáljává tette azokat, akik csak az „Isten szolgálói” lehetnek. Akkor helyénvaló volt, hogy a pápa úgy is mint államfő, az investitúrát gya-

korló kegyur-császároknak parancsoljon. Ma pedig, a világ demokratikus alakulásában azt kívánjuk, hogy a pápa nem uralkodó, hanem a pápa legyen, aki lelki nagyhatalmú országok és politikusk (interkedesi) felet áll. Mi nem tartjuk kisebbnek a pápát, hanem a márnas korona helyett egyszerű mitra van a fején. A német érekek nem lettek kisebbek azáltal, hogy nem választó fejedelmek többé, hanem a nép választottai. A történelmi alakulatok során — sajnos — eljutottunk oda, hogy a püspököt kinevezte a király, a falusi plebánost pedig a laikusföldműves kegyur, akik közül nem egy: büszke a „kegyuri jogaira”, — de a kegyuri kötelességeit úgy teljesítette, hogy lakójának nézte a plebánost és hagyta, hogy a plebánus épület nádfedelén beessék a szobába az eső... Budapestpen pedig csak akkor lehetett valaki plebánus, ha ügyesen kilücselt zsidó választók-nál is.

A papi birtok a szolgaság bére volt. Elég volt! Nem kell többé! Ajják az autonómia kezére. Mi szabad Fgyházat akarunk a szabad állambar s nem a szolgatob, hogy az egyházi nagyjavaldalmac birtokai miatt lenézék; megvessék a dolgozó proletár papságot, azokat a püspököket és papokat, akik a néppel és a néppel akarnak élni; akik a szabadságot minden „kegyuri” ajándéknál és bármily nagy földbirtoknál többre becsülik.

En incipálni akarjuk magunkat mindenféle „kegyuri” rabszolgaság alól. Jöjjen inkább az ökszer szénység szegénysége, de jöjjen a szellemé is!

Uri jöletét, gondatlan elcét nem adtuk át a szellem szellemé, inkább a nemzeti szellemé, sőt a pápánál akartuk a pápát. O kezemunkájával keresztényerlyer, sátorkészítő volt elki értelemben is, mert megtanította az embereket arra, hogy a sátor alatt lakó szegény miként lehet boldogabb, mint a márványpalotában lakó Nérc császár. Mert a boldogság titka nem az, hogy palotában lakják az ember, hanem hogy önlékében építse fel a boldogság íszkét... Krisztus legzseniálisabb apostola szent Pál, csak az ő független, fölényes szabadsága iudakában hirdelhette a szabadság s egyenlőség próklamációját abban a Pómában, hol 1 millió 200 ezer lakos közül csak 12 ezer ur volt, a többi mind rabszolga. És ebbe a proletár társadalomba merle beledörögni szent Pál: „nincs szolga, sem szabad. Mert ti mindnyájan egy vagytok Krisztus Jézusban.” (Gal. 3. 28.) Ez nem a kommunizmus és az anarchia kiáltványa volt, hanem a lélek szabadságának a próklamáása, mely az egyenlőség nem a törvényes tekintély megvetésében látja. A tudós szent Pál a történelem tanúsága, pl. az ököi Spartacus-féle rabszolgáladadás megtanította azokra az utópiás és

HIREK.

mernie kell a népet, de Eisner zsidó és mint ilyen nem ugrottat ki a borból, hogy egy bajor borbóe bujják; — de Eisner nem is törődik a bajor néppel mert ő internacionalista, akinek örökös idegen marad a nemiség. A szomrehányás főleg azért a vakmerőségeért éri, hogy mint zsidó merészkedett a bajor-nép élére állani! Eisner már a háboru elején hangoztatta, hogy a háboru okozói a németek hangoztatta ezt, mert nem volt német, mert ha az lenne akkor legalább most fel, hagyja nemzetközi ábrándjával; eszlódoit, mikor azt jósolta, hogy a forradalom Angliában és Franciaországban is kitör. Ez a zsidó a bajor nép nevében merite írni: „Az egész nép örvendve üdvözli felzabardulását! Pedig a bajor nép mely szomrásgában gyászol, lly nemtelennül csak nem-német beszélhet, ezért nem árt ha ismételtlen hangoztatjuk, hogy Eisner zsidó és mint zsidó nem való a miniszterelnöki székbe.” — Jegyizzük meg, ezt nem a *Fejérmegyei Napló* írta, hanem egy zsidó író, aki egy hónappal ezelőtt megjósolta a galiciási aszlódból lett bajor miniszterelnök bukását. Igaza van!

— **Értesítés.** Kath. Háziasszonyok Egyesületének „Cseléd elhelyezője” minden szerdán d. u. 4—5 óráig ugy 1-jén és 15-én a tiszolói lakotanya emeletén cselédhelyezést közveit, miért is kérjük az úrnőket, forduljanak hozzánk s vizsont, hogy távozó házialkalmazottakat irányítsák hozzánk, hol ingyen elhelyezésben, részcsllük. — *Az egyesület vezetősége.*

gyászos következményekre, melyeket a hitetlen, átmenetelnők; felszabadulás okoz a társadalomban. Szent Pál nem is lázadást szilót, hanem megváltoztatta az ur és a rabzolga fogalmát, hogy eltánessa a mely ehenteket, az ur ne piaci árúként lásson a szolgában, hanem tisztulni, mivel való bándimondáért felelősséggel tartozik Istennek. „Kiki ami jól cselekszik, annak veszi jutalmát az Uról, akár szolga, akár szabad.” (Efez. 6. 5—9.) Igen, nekünk, akik a *szerelet és igazság uralmát* akarjuk, nem imponál más felbősség, mint csak a *jóság, szerelet és a tudás!*

Keresztények vagyunk, de olyanok, akik nem érik be szeretettel *igazság nélkül*; ezért is megköveteljük, hogy aki szocialis apostolként lép fel, az igazságos szocialista életet eljen; ne kapitalisták szónoklojanak nekünk a proletáriatus érdekeinek védelméért.

Mindenekelőtt a szellem teljes szabadságot követeljük, hogy szabadon hirdethessük az igazat, szépet és a jót, melyek révén igazságosság b. boldogabb társadalmi élet. Inkább a hívőkötő köldülv. *Ék a kenyérünket, de eről a szabadságról le nem mondunk.* Vesszük: el atyáskodó kegyúrtaink és maradjon úres a parochia gazdasági udvara, akkor asszisi szent Ferenc szent köny-

— **Az iparosoknak kinyílt a szemük és hiába mondja a radikálisok fő atyámestere, hogy öyek Székeshérvári legnagyobb pártja, nem léptek rá a lépésszűrőre.** A honvédelmunka kapujában játszották ki az iparosokat és ezzel eljárták a náluk végleg kisded játékaik. Megigérték ugyanis radikálisok az iparosoknak, hogy az iparpalotái ügyét nem tekintik párkerésnek, mert azt az egész iparostársadalom pártkülönbség nélkül támogatja. De a legnagyobbhangú pártvezér, nem állhatta meg, hogy a hadügyminiszter előtt ne csináljon az ügyből párkerészt. Erre az iparosok, akik komolyan előbbre akarják vinni városunk ipari kultúráját: otthagyták a mester és legnagyobb pártját mint szent Pál az oláhokat és megcsinálták maguk az iparpalotái vallás és pátra való tekintet nélkül. Ebben a kérdésben egyik akarnak lenni és most nagyják magukat félrevertetni. Most az iparosok nélkül kicsiny a táborok és ezen úgy segítenek, hogy az egész radikális táborot megteszik vájtasztmányának és tisztikarának. Mit goddólnak, mi elhisszük, hogy

választmányuk mellett táboruk is nagy? De naivaknak képzelnék bennünket. — Székeshérvárt nem olyan nagy város am, itt messziről megismenk a radikálisokat!

— **Lapunk legközelebbi száma a hétfői fogadalmi ünnepre való tekintettel kedden este jelenik meg.**

— **Próhászka püspök Károlyi kormányelnök meghívására részt vett az amerikai bizottság üléselőttré, a miniszterelnökségi palotában adotti tea estélyen.** A bizottság elnöke, Cooldge tanár hosszú időn át beszélgetett Próhászka püspökkel.

— **A hétfői ünnepen a reggel 7 órai sz. mise után indult a körmenet a székesegyházból a Szt. Sebestyén templomba, ahol főpásztorunk sz. beszédet mond.** Kath. hívek mindnyájan ott legyünk.

— **Jellemző eset.** Ez is a kormánybiztos elleni tüntetéskor történt: dr. Kövess Emil mikor látta, hogy demokratáknál érvekkal nem ért étt s mert a vezéreket — akik nem tudtak a népek mit mondanak — ki akarta húzni a csávából, azt mondta: — „Jól van, ha az uraknak csak a fejem kell, meg ma a kormány rendelkezésére bocsátom állásomat.” It az egyik elvtárs közbevetott: — „A kormánybiztos ur fejét nem engedjük levágni, testünkkel védjük meg!”

Az Orsz. Katholikus Nőszövetség

székeshehérvári nagygyűlése január 19-én d. u. 3 órákor lesz a vármegyei hálygytermében. — A gyűlés szónokai lesznek: *Nergert Vilma* a budapesti központi kath. Nővédő-Egyesület, központi titkára — és dr. *Rejdl Tiborc* a „Kath. Háziasszonyok” és a „Tűzhely” igazgatója. — *Minden keresztény női meghívunk!*

A kormánybiztos megayugtatta az elvtársak, hogy csak átvitt értelemben értette szavait. — **Azért ök emlegetik a kulturátlan elemeket.**

A nyomda ügy. A székeshehérvári ügynövezet, *nemzeti tandás* és a vele közeli vérokonságot tartó *Népszava* rövid egy hónap alatt már másodszor intéz támadást az egyházmegyeyi nyomda ellen. Első alkalommal azt hittem, hogy a türelmes hallgatással boldogulok. Nem sikerült, Azért most, bár tudom, hogy a támadóknak nem az ártatlan nyomda fá, hanem a nekik kellemetlenül szókimondó Fejérmegyei Napló, mivel a sajtószabadság idején ahhoz hozzá nem férhetek, hát az előállítóját próbálják kikezdeni: mégis, mivel a támadás az én címemre szól, hát én válaszolok rá a következőkben:

Elsőszor, 1906 óta vagyok az egyházmegyei nyomda igazgatója. Ez alatt az idő alatt *soha, egyetlen egyszer sem volt a nyomdának négynél több tanulója.* Most is csak három van s ezek egyike is, munkásidoje egy részét a gép mellett tölti. A *Népszava* 5-6 insról beszél. Pedig pontosan tudja, hogy hányan vannak.

Másodszor, A támadás azt mondja, hogy az egyházmegyei nyomdában a tanulók sohasem lehetnek szakmunkásokká kiképezve, belőlük a szakmának a munkásoknak csak kegyelemkenyér tenegdő parazitái válnak. — **Ezzel szemben az igazság az, hogy a szakszervezet minden tanulót rögtön felszabaduláskor elháradsza, beszervezi, neki azonnal kondiolt ígér, nem egy esetben jofórman a felszabadulás utáni napon valamely helybeli nyomdában alkalmaztatja is. Sőt idővel tör.**

nyelmségével. mondjuk: „Leg alább a mai napotól több joggal mondhatom: Mi Atyánk, ki vagy a mennyekben.” Kevesebb gúnynak leszünk cégtáblái, de több hívának lesz, ha úres lesz a papzsák, mely ha tünetelen, az *örökéletet és életetartást* inkább jónak a vármegyei társadalomban és szabadon a pap bérjáraként, — mint szoros pártokban ülve tétlenül, a néptől meguevettél, de a garda, együtt kegyeiben sütkérezve s ugyanerrett szolgaságban, lealazva.

Mi örömmel köszöntjük az alakuló új világot; nem naszt meg bennünket a szabad gondolat szelőlől megéréségült, viláde magógok dőlőltése, mely tartós visszhangra ügysem talál. Tevékeny készséggel állunk bele az új idők árjába, mert valljuk, hogy a most kavargó élet az *evangelium közödszának erjedése.* A szocializmus térfigyolással a tiszta kereszténység számára készült a talaj, mert a riktó város színt megfakultatja majd az idő... és a szocializmusból megmaradt majd és *győzedelmeshedik az, ami benne keresztény eszme.* Mi a salakjától megtisztult Egyházat akarjuk.

Ne ijedjünk meg, ha a nép most még bosszút lühege követel jobb sorsot, emberhez méltó megélhetést, több igazságot. A bosszúval majd lehal és a becsléletes munka kifogja vinni a jogait,

még ha a világ minden tőkeje szövetkezik is ellene... Az elkeresedésben elvonult ember kitörésre még bolsevizmus-alakjában is csak olyan, mint a föld kialakulásában a őskori vulkánok kitörései voltak, amelyeknek voltak a felszínég kiegyenlítéséhez. No lehetek, hogy miként a természetben nemcsak papság, trinit és így fuválom tartja lenni a rendet, hanem orkán, villámás, vihar és földrengés is szerepel, — így a társadalmi rendben, az emberiség történetében is néha rianások szakítják fel az önzés jegét, forradalmak söprik el a hatalom talpakasait. A rossz is az Isten terveit szolgálja, a sátn is az Isten napszámosa, amennyiben tóri az utat a jó számára. A bolsevizmus is az Isten kalapácsa, mely romlott „rendeket” zuz szét, de helyébe majd az isteni erő más eszközzel fog új, szebb világot építeni. Ha nem így volna, ha nem a Gondviselés, hanem a vak véletlen és az u. n. „természetes világejlődés” uralkodna az események összességén, akkor csak az anyag elviselés irhatna történelmet, de — paprikajancsi színházról.

Isten akarja az új rendet az Isten minden vonalán. Ha ellenfeleink a pokol minden erőt szabadítják is reánk, mi hívő keresztények az elkövetkező új világrand napszámosi fogunk lenni. *Lehetetlen az, hogy a legszocialisabb vallás ne*

érvényesülne a szociális új világban. Lehetetlen, hogy a ker. vallás papjai ne tudnának elhelyezkedni az új társadalomban, ahol a hívek ép ugy hisznek majd, mint az ősegyház hívei. A keresztény vallás pedig nem lehet el pap nélkül! Igenis kell püspök de nem egyházmegyei, hanem az *amint amikortok eddig nálunk a történelmi alaktól emittol, hanem akit jóságos atyáknak ismernek és tisztelnek a hívek.* Kell pap, aki lelki atya, tanácsadója, jobarája, munkatársa lesz a dolgozó népek, akinek tekintélyét nem a birtokok, nimbust nem a grófi kegyur ad, sem a „jó” parochia, hanem a jóság adja. A pap tisztesség megélhetéséről majd gondoskodik a nép, amely papját megválasztja.

Mindeme reformokhoz lélek kell. Hiszünk, hogy Isten lelke legeg a világ khaosza felett, a Lélekhez pünkösdi hitünkkel azért, imádkozunk, hogy megajtsa a föld színt. A világéges romjain csak akkor alakul új, boldogabb világ, ha a pünkösdi tüzes nyelvek izzó lelkeket gyujtanak lángra, akik a meggyőződés lelkesedésével, mélyseges hittel és öszinte, őszintlen szociális érzéssel dolgoznak a *népért a néppert.* A demokratikus Egyház demokrata és kegyurától függetlenített papsága lesz majd első munkása az új, boldogabb társadalmi berendezkedésen dolgozó emberiségnek.

APRÓHIRDETÉSEK

Pergett és löpásmér kiegészítés... Pálva-utca 28

Tűzke, öngyújtó, villanyetem... Ámin ur. Csói, dívat és rövidtűz... Székesfehérvár, Kos-

Jól nevelt fiút és leányokat... szabó Jókai-utca 20.

Egy mindenesfiút, vagy leány... Szűcs Róbert, gyógyszeriarab. Városház-

Tanulók felvételek Vaimár utca... dánál Nádor-utca.

Zrínyi utca 22. számú ház... eladók: Almássy zárgondnoknál,

Buzaföld és kaszálótér bére... Almássy zárgondnoknál,

Egy intelligens úri leány... foglalkozást keres Cim a kiadóban.

Apollo-színház.

Hétfőn és kedden, január hó 20. és 21-én:

A színeszög regénye

Dráma a művészetvilágból 4 felv.

Főszereplők: Alvin Neuss és Therese Orla.

Kiegészítő műsor.

Pályok: Pályok 4 szentélyre 12 K. Erélytűs 250 K. I. hely 2 K. II. hely 150 K. III. hely 1 K. DUK és katonajegy 60 filler.

Urania-színház.

Hétfőn és kedden, január hó 20. és 21-én:

Takadó élet.

Kulturdokumentum I. rész 4 felvonásban.

Negyző műsor.

Vasárnap: 3, 5 és 7 órakor.

Rendes helyarák.

deió is lesz belőle. Hogy ezeken túl egyik-másik a vasúthoz megy, vagy pénzügyörnek áll be, az az ő egyéni izlése. Az ugynevezett nemzeti tanács elő felvezényelt három fiatalember egyike, alighogy nyomdában felszabadult, úgy hallottam, egy nagy vidék városunk egyik nyomdájában miat első szedőt nyert alkalmazást. — Egyébként is, ezelőtt egy hónappal lépett be kéréssemre hozzám egy teljesen képzett szedő; de őt a harmadik napon, mikor este magánosan szállására tért, a szakszervezet tagjai azzal állították meg az utcán, hogy „jó lesz, ha kilep abból a pszichonyomdából, ahol a Fehérvári Napló-nyomják s elvonul Fehérvárról. A fiatal ember kilépett és elment Fehérvárról. Csak melléleg említem, hogy ez pont abban az időben, sőt azon a héten történt, mikor a magyar népkormány, hogy a katonai szolgálattól alól felszabadult ipari munkásoknak elhelyezést biztosítson, a munkásokat, munkások és az államháztartást sok száz millióval terhelő kiadást jelentő munkaidőrovídléget rendeletileg kiadta.

Harmadszor. Nevezett lap jeleníti, hogy az ugynevezett nemzeti tanács „e lázító proletártergyártást az iparfelügyelőség és egyéb illetékes hatóság figyelmébe ajánlotta s ha ezek az illetékesek nem tudják megakadályozni a „szent“ susztorgyátást, majd megakadályozza a szervezett munkásság!“ — Erre a terrorisztikus mondatra válaszom ez:

Az iparfelügyelő ur ezelőtt pár héttel volt az egyházmegyei nyomdában s ott semmitől törvénybeütköző dolgot nem talált. Kiderült rendelkezéseit végrehajtottam.

Kijelentem; hogy az iparfelügyelőség és iparhatóság legszigorúbb vizsgálatának szívesen bocsátom alá bármely percben tanulmányt. Szakértő mesterek bevonásával vizsgálják meg ezek képzettségét, hasonlóságát össze öket sem, szervezeti nyomdák hasonló tanítási időben levő tanulóihoz. A feltevések megválaszoltak.

A fenyegetés nem engem, hanem az illetékes hatóságokat bízok sőt azzal a feltevéssel, hogy esetleg nem teljesítik kötelességüket s erre az esetre beígéri — nálunk immár nem szokatlan módon — a terror. Ezt előre is leszegzem. mint szomorú bizonyítékát a mai idők szabadságának, mikor egy törvényes alapon álló, súlyos adóját becsületesen fizető iparüzemet fenyegetni lehet, csak azért, mert ez némelyeknek szálla a szemében.

Egyébként pedig konstatálom hogy ez a fenyegetés csuppe, sem illik azokhoz, akik úgy szokták mondani, hogy mostanában ok a rend őrei. Kár lesz tőtl a meggyőződéstől azokat is megfosztani, akik még hisznek benne és abban, hogy kulturállamban, szabad Magyarorszában élünk és nem Dsinai-országban.

Dornis István az egyházmegyei nyomda igazgatója.

Lakást rekvirálhat a város. Távirat jól szombat a lakások ügyek kormánybiztosától, mely-

ben a székesfehérvári lakosok által megadja a jogot a lakás-rekvirálásra.

Változás a vízműveléssel. László Pár a vízművek vezető munkája lemondott állásáról. A tanács Coll Rezső gépészmérnököt bízta meg az územ vezetésével.

Leszavazták öket. A Megyei Nemzeti Tanács nem olyan yörös, mint a csonka fehérvári Tanács. Oda is benyújtottak egy bizalmatlansági indítványt a kormánybiztos ellen és azonnal tárgyalni is akarta a radikális szociálista társaság. A M. N. T. ban azonban leszavazták öket. (Majd felvonulnak!)

Lesz cukor. A közellátási ügyosztályt értesítette a cukorközpont, hogy 350 méterfázisa cukrot utalt ki Fehérvár részére az ácsi cukorgyárból.

Nagy katonai gyűlés volt szombat d. e. a huszárfőhadnagyban, ahol három budapesti hírlásdőt, egy főhadnagy, egy főszakona és egy munkás képviselő előadást. Mind a három a fegyelmet hangoztatták. A főhadnagy azonban a tisztokról olyan haogony nyilatkozott, hogy egy 10 es huszárfőhadnagy azt erőlyesen visszautasította társai nevében.

A rendőrök orsz. szakszervezete nagy gyűlést tart ma vasárnap Budapesten, amelyen székesfehérvári rendőrséget Sullyk J. r. felügyelő, Csontos J. r. biztor, Tóth József és László János rendőrök képviselik.

10 munkanélküli felkereszte dr. Zavaros r. főkapitányt és felajánlották szolgálataikat, hogy a csavargókat figyelemmel kísérik és a rendőrségnek bejelentik. A főkapitány igyelekvánnyal látta el öket és nagy hátkozást fiz munkanélkülihoz.

A részeg emberek garázdálkodását mar sokszor szóvá tettük: Pénteken este Nagy István Sarlóutca 26. sz. alatti főmíves segéd részegen találkoztott Hübner Imre rendőrbiztossal, megvádolta és egy eszeveszesen megvádolta, hogy meg kérték a rendőrséget a házba való bejutásra.

Az Árpád fürdő végre valahára vasárnap reggel megnyílt. Meggyőződünk róla, hogy a víz forró s a vetkőzők kellően fűtte vannak. Közönet érte Klein Rezső a várpalotai ipartelepek rt. agyag-áruművek igazgatójának, aki Békes mérnökkel együtt mindent elkövetett, hogy a szükséges javítási munkálatok elvégezhetők legyenek; és ami a fő, szén legyen mindig elegendő és állandóan a szén-szállítás várpalotáról a fürdőhöz biztosítva van és a várpalotai szén a szükséges kezeessel nagy-szerűen használják. Nagyon átvésnek tartanánk, ha a terbe vető gőzmosodát sürgősen beállítanak, hogy végre a mosás mizériái is megszűnnének.

Névcseré. Minthogy gyakori névcseré történik, az eddig használt Mihályi József nevében a Sándor név használatát hatóságilag bejelenttem, és így ezután Mihályi József Sándor aláírást fogom használni. Tisztelettel Mihályi József Sándor kárpitos, Budaiut 6.

A Központi poigárőrség szolgálati rendje. Vasárnap 5. szakasz. — Hétfőn 6 szakasz. — Kedden 1. szakasz. — Szerdán 2. szakasz. — Csütörtökön 3. szakasz. — Pénteken 4. szakasz. — Szombaton 5. szakasz. — Eicsépett belőre. A rendőrjárat tegnap éjjel 1 és 2 óra közt tetten érte Kovács Imre volt pincért, amidőn a Magyar Király melletti gyümölcsös bódét feltörte és az összekolt holmit el akarta vinni. Letartóztatták.

Loptak. Polgár József Vilmos császár tér 12. sz. elalt lakó pincér lakásából 800 korona értékű ruhát elloptak. A rendőrség keresi a tettest.

Orvosi hír. Dr. Voros Sándor, a Lujza-szatórium elorvosa, a székesfehérvári katonai kórház nemi osztályának egy évig orvosfőnöke, rendelését nemi s belbetegének Budai-ut 10. sz. alatt megkezdte. Salvarsan s higanyinjekciók.

Értesítés. Értesítem a n. é. közönséget, hogy a főmíveshelyek megnyitottak a 10. helyen 2. szám alatt. Kérem szíves pártfogásukat. Tisztelettel: Pappas István.

Mozik.

Az Apollo igazgatósága közli:

Az Apollo színház értesíti a n. é. közönséget, hogy tekintettel az üremköltségének borribilis ár-emelkedésére és egyéb súlyos megterhelésekre: kénytelen helyárait mérsékelten felceni. — A belépődíjak január 18. tól kezdve a következők: páholy 4 személyre 12 K. erélytűs 250 K. I. hely 2 K. II. hely 150 K. III. hely 1 K. Diák- és katonajegy 60 filler.

Az Urania igazgatója közli:

Értesítés. Tekintettel a filmek örjási ár-emelkedésére, a szállítás költségére, a műszaki, rendelet loyánj felceni ügyeleti díjak és újabb megterhelések arra kényszerítettek hogy a belépődíjakat mérsékelten emeljünk. Január 18. tól a belépődíjak a következők: páholy 12 K. páholytűs 250 K. I. hely 2 K. II. hely 150 K. III. hely 1 K. Diák- és katonajegy 60 filler, III. hely nincs. Tisztelettel Fekete Géza, az Urania színház tulajdonosa.

Az „Árpád“-fürdő gőzfürdője vasárnap folyó hó 19-től reggel 7 órától 12-ig, délután fél 2-től 5-ig van nyitva. Férfiak fürdési ideje: hétfő, kedd, csütörtök, péntek, szombat, vasárnap délelőtt; — csütörtök és vasárnap délután is. Nők fürdési ideje: hétfő, kedd, szerda, péntek, szombat délután és szerda délelőtt is. A nők felkéretnek, hogy fürdőinget hozzanak magukkal. A helységek melege vannak fűtve.